2017-25-RE

CAUSA 2017-25-RE

(Alonso Alonso c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 212-2017. Recurs d'empara

Aute del 7 de setembre del 2017

BOPA núm. 60, del 20 de setembre del 2017

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 22 de maig del 2017, per la representació processal del Sr. Aurelio Alonso Alonso, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 30 de novembre del 2016, dictada pel Tribunal de Corts, i, contra la sentència del 27 de març del 2017 i l'aute del 2 de maig del mateix any, dictats per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció en el seu vessant del dret a un procés degut, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets fonamentals al·legats i que anul·li les resolucions impugnades;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 13 de juny del 2017;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Dominique Rousseau;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 30 de novembre del 2016, el Tribunal de Corts, mitjançant sentència, va condemnar el Sr. Aurelio Alonso Alonso com autor d'un delicte major d'agressió sexual constitutiva de violació, sent l'autor una persona que exerceix de fet autoritat familiar sobre la víctima i sent la víctima especialment vulnerable per raó de la seva edat, i d'un delicte major d'abús sexual a menor de 14 anys, sent l'autor una persona que exerceix, de fet o de dret, autoritat familiar sobre ella i sent la víctima especialment vulnerable, a les penes de 10 anys de presó i prohibició de contactar amb la

víctima per un període de 12 anys, així com al pagament de les despeses processals causades.

1.2. Tant la defensa del Sr. Aurelio Alonso Alonso, com el Ministeri Fiscal van presentar sengles recursos d'apel·lació contra aquesta sentència i, el 27 de març del 2017, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència mitjançant la qual desestimava ambdós recursos i confirmava íntegrament la sentència de la primera instància.

1.3. La representació processal del Sr. Aurelio Alonso Alonso va interposar, aleshores, un incident de nul·litat d'actuacions, per tal com va considerar que s'havia vulnerat el seu dret a la jurisdicció en el vessant del dret a un procés degut.

1.4. El 2 de maig del 2017, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute mitjançant el qual desestimava l'incident de nul·litat d'actuacions esmentat.

1.5. El 22 de maig del 2017, la representació processal del Sr. Aurelio Alonso Alonso va presentar un recurs d'empara contra totes les resolucions penals, dictades tant pel Tribunal de Corts, com per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció en el seu vessant del dret a un procés degut, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació jurídica del recurrent

- El recurrent al·lega que no s'han respectat les garanties legals relatives a la manera en què han de ser realitzades les declaracions d'un menor.

- La Llei qualificada de la jurisdicció dels menors estableix que en el marc d'un procediment penal, els progenitors han d'autoritzar expressament les proves practicades sobre el menor i ser presents durant les seves declaracions i manifestacions.

- Segons el parer del recurrent, aquesta doble obligació s'ha de respectar tant si el menor és part denunciada, com si és la víctima.

- Ara bé, en aquesta causa, les declaracions de la menor en què acusava el recurrent d'agressió i d'abús sexual van ser efectuades sense l'autorització dels seus progenitors i en la seva absència.

- Per consegüent, els tribunals ordinaris es van fonamentar en una prova -les declaracions esmentades de la menor- que no és vàlida, ja que no es va respectar el procediment penal establert.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets fonamentals al·legats i que anul·li les resolucions impugnades.

2.2. Argumentació jurídica de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia

- La Sala Penal considera que l'obligació d'una autorització dels progenitors per poder escoltar les declaracions d'un menor i l'obligació de la seva presència en el moment d'aquestes declaracions,

previstes per la Llei qualificada de la jurisdicció de menors, només s'han d'aplicar en el cas del menor infractor i no en el cas d'un menor víctima.

- No obstant això, en aquesta causa, cal evidenciar que les exploracions practicades durant la instrucció a la menor es van dur a terme respectant totes les garanties existents, amb el consentiment previ i exprés dels dos progenitors.

- La Sala Penal també va considerar que el processat autor dels delictes d'agressió i d'abús sexuals exercia l'autoritat familiar en la mesura que com a parella de l'àvia de la menor era considerat per tota la família, inclosa la menor, com l'avi.

- Segons el parer de la Sala Penal, aquesta situació justifica la condemna amb l'agreujant d'exercir l'autoritat familiar sobre la víctima en la realització dels delictes imputats.

- Aquesta Sala considera igualment que la prova practicada durant la instrucció de la causa i el judici oral va ser suficientment constituïda per acreditar la comissió per part del recurrent de dos delictes majors, un d'agressió sexual constitutiva de violació i l'altre d'abús sexual en la mesura en què aquests delictes van ser comesos a edats diferents -4 i 6 anys- i quedant degudament provat l'ús de la violència.

2.3. Argumentació jurídica del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal considera que el recurrent utilitza el recurs d'empara com si fos una tercera instància judicial demanant al Tribunal Constitucional de substituir la seva apreciació de les proves a la del Tribunal Superior de Justícia.

- El Ministeri Fiscal destaca que el Tribunal Superior de Justícia ha fet una acurada interpretació de la Llei qualificada de la jurisdicció de menors quan considera que l'autorització dels progenitors a les exploracions al menor només és aplicable únicament al menor imputat i no al menor víctima.

- Per consegüent, el Ministeri Fiscal demana al Tribunal Constitucional que declari la inadmissió a tràmit d'aquest recurs d'empara.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. Aquest Tribunal ha declarat de manera constant que el recurs d'empara no és una tercera via de recurs judicial i que no és un tribunal de tercera instància, ni un tribunal de cassació.

3.2. També ha declarat de manera constant que l'apreciació i la valoració de les proves corresponen als tribunals ordinaris i que aquest Tribunal només és competent si es desprèn de la causa un error manifest en l'apreciació de les proves, que pogués dur a una decisió irraonable i no fonamentada en Dret.

3.3. En aquesta causa, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va procedir a una valoració circumstanciada i detallada de les declaracions de la menor i dels testimonis.

3.4. No es desprèn que l'anàlisi de les declaracions esmentades efectuada pel Tribunal Superior de

Justícia sigui arbitrària o irraonable i, per tant, la sentència dictada per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia està motivada de manera coherent i lògica i està fonamentada en Dret.

Per tot això que s'ha exposat.

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2017-25-RE interposat per la representació processal del Sr. Aurelio Alonso Alonso contra la sentència del 30 de novembre del 2016, dictada pel Tribunal de Corts, i, contra la sentència del 27 de març del 2017 i l'aute del 2 de maig del mateix any, dictats per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president del Tribunal de Corts, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 7 de setembre del 2017.

Isidre Molas Batllori
President

Dominique Rousseau
Vicepresident

Juan A. Ortega Díaz-Ambrona
Magistrat

Laurence Burgorgue-Larsen
Magistrada